

Brandskydd vid arrangemang i tält

Följande råd och anvisningar är framtagna av Jämtlands räddningstjänstförbund. Syftet med dokumentet är att underlätta tolkning av lagstiftning samt vägledning genom att förtydliga räddningstjänstens syn på arrangemang i tält. Denna text utgår ifrån de krav och rekommendationer som finns beskrivna i *Lagen om skydd mot olyckor*¹, *Alkohollagen*², *Ordningsslagen*³ samt *Statens räddningsverks föreskrifter om besiktning av samlingstält*⁴

Anvisningarna gäller i första hand för samlingstält för fler än 150 personer, men anvisningar ges även i viss mån för tält avsedda för färre än 150 personer.

Godkännandebevis för tält

Tält som används för mer än 150 personer ska vara besiktade och godkända av ett ackrediterat besiktningsorgan. Godkännandebevis ska finnas tillgängligt hos arrangören.

Ansvar och organisation

Vid arrangemang med tält är det arrangören/den som nyttjar tältet som är ansvarig för brandsäkerheten på plats. Det innebär bland annat att tältet ska vara säkert för människor att befinna sig i, men även att det finns tydliga nödlägesrutiner samt att räddningstjänsten har goda möjligheter att genomföra en insats.

Om det inte är arrangören av evenemanget som ansvarar för tältet är det viktigt att det finns en tydlig ansvarsfördelning gällande brandskyddet.

Dokumentation

Brandskyddets utformning ska finnas dokumenterat. Om räddningstjänstens råd och anvisningar följs kan det räcka med en enklare beskrivande text och en ritning. Om brandskyddet utformas på andra sätt än nedan angivna anvisningar ska en brandskyddsbeskrivning tas fram. För samlingstält i flera våningsplan ska alltid en brandskyddsbeskrivning tas fram.

Råd och anvisningar för brandskydd i tält

Följande avsnitt beskriver hur brandskyddet i ett samlingstält kan utformas för att uppfylla gällande regelverk och räddningstjänstens rekommendationer.

Placering av tält

Placering av tältet får inte förhindra utrymning eller räddningstjänstens insatsmöjligheter för befintliga byggnader eller evenemangsområdet. Det innebär att utrymningsvägar, räddningsvägar, brandposter, rökluckor, uppställningsplatser och liknande inte får blockeras. Framkomligheten för räddningstjänstens fordon måste beaktas och avståndet mellan tältet och körbar väg får inte överstiga 50 meter. Minsta bredd för framkomlighet på räddningsvägar är 3 meter.

För att förhindra brandspridning ska samlingstältet placeras med ett minsta avstånd till övriga tält och byggnader enligt tabellen nedan:

	Avstånd från samlingstält
Andra samlingstält, byggnader, scener och liknande	6 meter
Små tält, bodar utan människor	4 meter

¹ Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

² Alkohollag (2010:1622)

³ Ordningsslag (1993:1617)

⁴ Statens räddningsverks föreskrifter om besiktning av samlingstält (SRVFS 1995:1)

Om ett tält byggs ihop med en befintlig byggnad krävs en utredning som visar att det är lämpligt samt ger förslag på åtgärder vid behov. Punkter som bör beaktas är insatsmöjligheter, utrymningsmöjligheter, spridningsrisk samt hur det påverkar brandskyddet för den befintliga byggnaden.

Utrymningsvägar

Utrymningsvägar (nödutgångar) bör vara utspritt placerade på olika sidor i tältet, om möjligt bör det finnas en utrymningsväg per tältsida. Utrymningsvägarna ska vara oberoende av varandra, vilket innebär att det krävs ett avstånd av minst 5 meter mellan två utrymningsvägar. En helt öppen tältsida som är bredare än 5 meter kan betraktas som motsvarande flera utrymningsvägar. Gångavstånd till närmaste utrymningsväg bör inte överstiga 30 meter. Lägst antal utrymningsvägar (nödutgångar) beror på antalet personer som tillåts befinna sig i tältet samtidigt enligt följande tabell:

Tältstorlek	Lägst antal utrymningsvägar
Högst 30 personer	1*
Högst 400 personer	2
Fler än 400 men högst 800 personer	3
Fler än 800 personer	4

*Om tältet är lätt överblickbart och gångavstånd till utrymningsväg understiger 15 meter i hela tältet, annars krävs minst 2 utrymningsvägar.

Utrymningsvägarna får inte vara låsta eller snörade och ska vara lätta att öppna även för personer som saknar kunskap om tältet. Öppning ska kunna ske med ett enkelt tryck. I tält för fler än 150 personer är räddningstjänstens rekommendation att utrymningsvägar enbart utgörs av slagdörrar eller öppna tältsidor.

I tält för fler än 150 personer ska utrymningsvägarnas fria bredd uppgå till minst 1,2 meter och en fri höjd om minst 2 meter. I tält för maximalt 150 personer ska utrymningsvägarna ha en fri bredd om minst 0,9 meter.

Vägledande markering

Om det finns risk för att det kan bli mörkt i tältet under tiden människor befinner sig där (vid nyttjande under kvällstid eller om tältduken inte släpper igenom ljus) ska utrymningsvägarna vara skyltade med genomlysta vägledande markeringar med batteribackup i minst 30 minuter. I övriga fall kan efterlysande utrymningsskyltar användas.

I mindre tält där utrymningsvägarna är väl synliga från hela tältet behövs inga vägledande markeringar, detta gäller endast ifall gångavståndet till utrymningsväg i hela tältet understiger 15 meter. Om en hel sida på tältet är öppen och utgör utrymningsväg behövs heller inga vägledande markeringar.

Belysning vid strömbortfall (över 150 personer)

För tält med över 150 personer som inte enbart nyttjas under dygnets ljusa timmar bör belysning vid strömbortfall beaktas. Det måste säkerställas att människor kan utrymma även fast den ordinarie belysningen i tältet inte fungerar. Ifall det finns belysning utanför tältet (exempelvis gatubelysning) som även lyser upp tältets insida, kan detta vara tillräckligt.

En lösning är att installera nödbelysning vid utrymningsvägar (belysning som tänds vid strömbortfall som kopplas till elverk eller batteri). För tält som är lätt överblickbara kan det vara tillräckligt att personalen har tillgång till ficklampor eller liknande för att kunna vägleda människor mot utgångar.

Utrymningslarm (över 150 personer)

Tält för fler än 150 personer ska det finnas möjlighet att varna personer i händelse av brand eller annan nödsituation.

För tält som är lätt överblickbara kan en enkel form av varningsanordning användas, exempelvis signalhorn, megafon eller mikrofonsystem. Detta förutsätter att tältet alltid är bemannat med personal som har i uppgift att varna människor och att det finns en tydlig rutin för hur varning ska gå till.

Större tält som inte är lätt överblickbara eller tält i flera våningar bör vara utrustade med ett utrymningslarm som aktiveras automatiskt via signal från detektorer i taket, det ska även finnas möjlighet till manuell aktivering via tryckknapp. Exempelvis kan så kallade bygglarm eller trådlösa larmsystem användas.

Vid aktiverat larm bör även följande ske:

- Ljudanläggningar tystas
- Rökmaskiner stängs av
- Ljus i tältet tänds.

Inredning och möblering

Möblering i tältet får inte försvåra utrymningen, detta innebär att gångar till utrymningsvägar ska vara minst lika breda som utrymningsvägen. Hängande tyger ska vara av samma typ som tältduken eller ha minst lika bra brandmotstånd.

Vid uppställning av stolar för konsert-/biosittning eller liknande där antalet stolar är 50 eller fler, ska stolarna ställas i rader där varje rad ska vara sammankopplade med varandra eller fast monterade i golvet.

Vid möblering med stols-/bänkrader ska det finnas ett fritt passagemått framför varje stols-/bänkrad på minst 0,45 meter. Om det går att utrymma stols-/bänkraderna i bägge ändar av raden får det finnas maximalt 40 sittplatser per rad. Om utrymning av stols-/bänkraderna bara kan ske åt ett håll, dvs i ena änden, får det finnas maximalt 10 sittplatser per rad. Gångstråk mellan fält med stols-/bänkrader ska vara minst 0,9 meter breda.

I de fall tält förses med exempelvis barer, scen eller andra inredningslösningar är det lämpligt att uppföra dessa byggnationer i svårantändligt material.

Släckutrustning

Alla tält där besökare kan vistas bör ha minst en handbrandsläckare som är synligt placerad, i tält för fler än 150 personer bör det finnas minst 2 handbrandsläckare. Räddningstjänsten rekommenderar minst 6 kg pulver i lägst klass 43A 233BC. Avstånd till närmsta handbrandsläckare bör vara maximalt 25 meter. Handbrandsläckare bör vara tydligt utmärkta.

Minimera risk för antändning och brandspridning

Alla typer av tändkällor bör i första hand placeras utanför tältet, om det inte är möjligt ska dessa placeras med ett tillfredsställande avstånd till lättantändligt material.

Öppen eld får ej förekomma inne i samlingstält. Om gasol eller annan brandfarlig vara ska hanteras i tältet krävs tillstånd vid hantering av mer än 2 liter. Vid hantering utomhus krävs tillstånd vid hantering av mer än 60 liter. Hanteringen räknas som inomhus även om enbart brännaren står i tältet.

Elektronisk utrustning ska vara placerad så att risken för brandspridning minimeras vid uppkomst av brand. Rekommendationer om utförande och skötsel finns att hitta på [Elsäkerhetsverket.se](https://www.elsakerhetsverket.se).

Räddningstjänsten Jämtland

CHECKLISTA – Daglig kontroll av brandskydd i samlingstält

- ✓ Handbrandsläckare är lätt åtkomliga och tydligt utmärkta
- ✓ Utrymningsvägarna är lätta att öppna och fria från hinder
- ✓ Gångar fram till utrymningsvägarna är tillräckligt breda och fria från hinder
- ✓ Vägledande markeringar är uppsatta och lyser (om sådant finns)
- ✓ Elektronisk utrustning och andra potentiella tändkällor har ett tillräckligt avstånd till brännbart material
- ✓ All personal i tältet har tagit del av rutinerna vid nödsituationer och har vetskap om placering av handbrandsläckare och utrymningsvägar
- ✓ Kontroll av utrymningslarm och belysning vid strömbortfall (om sådant finns)
- ✓ Räddningstjänstens personal och fordon har åtkomst till tältet